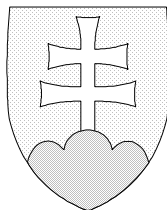

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2004/ZK/2/1/163

Bratislava 2. augusta 2004

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia v správnom konaní začatom dňa 20.04.2004 na podnet podnikateľa 3H, s.r.o., Pri Celulóžke 28, 010 01 Žilina vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podnikateľom METRO Cash&Carry Slovakia s.r.o. so sídlom Senecká cesta 1881, 900 28 Ivánka pri Dunaji

rozhodol

na základe ustanovenia § 32 ods. 2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov tak, že správne konanie zastavuje, nakoľko dôvod na konanie nebol daný.

Odôvodnenie:

Dňa **20.04.2004** obdržal Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“) podnet podnikateľa 3H, s.r.o., Pri Celulóžke 28, 010 01 Žilina (ďalej len „3H, s.r.o.“) na začatie konania voči podnikateľovi METRO Cash & Carry Slovakia s.r.o. so sídlom Senecká cesta 1881, 900 28 Ivánka pri Dunaji (ďalej len „Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o.“). Týmto podnetom sa na základe § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. (ďalej len „zákon č. 136/2001 Z.z.“) v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov **začalo správne konanie č. 0049/OZ/2004** vo veci možného zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. e) zákona č. 136/2001 Z.z. podnikateľom Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. Na zastupovanie spoločnosti vo všetkých právnych veciach splnomocnil konateľ spoločnosti Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. právničku spoločnosti, Michaelu Balákovú.

Podnikateľ 3H, s.r.o. dal návrh na začatie konania s odôvodnením, že podnikateľ Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. nie je vystavený podstatnej súťaži a vzhľadom na svoju ekonomickú silu sa môže správať nezávisle, svojim konaním naplňuje skutkovú podstatu zneužívania dominantného postavenia podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. e) zákona č. 136/2001 Z.z. a porušuje zákaz ustanovený v § 8 ods. 6 zákona č. 136/2001 Z.z.. Súčasne navrhol úradu, cit.: „aby prešetril konanie podnikateľa a rozhodol:

1. konanie podnikateľa Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. spočívajúce v tom, že v období od 21.01.2004 uskutočňuje na svojej čerpacej stanici pohonných hmôt prevádzkovanej v prevádzkarni METRO ŽILINA – Solinky, Prielohy č. 1, 010 07 Žilina predaj pohonných hmôt za ceny nižšie ako sú ekonomicky nevyhnutné náklady podnikateľa vynaložené v súvislosti s uskutočňovaním predaja pohonných hmôt, je zneužitím dominantného postavenia podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. e) zákona a v zmysle § 7 ods. 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je zakázané,
2. podnikateľovi ukladá povinnosť zdržať sa zneužívania dominantného postavenia predajom pohonných hmôt za ceny nižšie ako sú ekonomicky nevyhnutné náklady podnikateľa vynaložené v súvislosti s uskutočňovaním predaja pohonných hmôt.“

V procesno-právnej oblasti aj v hmotno-právnej oblasti úrad postupoval podľa zákona č. 136/2001 Z.z..

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z. podnikateľom na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu, ďalej fyzická osoba

a právnická osoba a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Úrad zisťoval, či navrhovateľ 3H. s.r.o. a spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. sú podnikateľmi v zmysle citovaného ustanovenia.

Spoločnosť 3H, s.r.o., ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, Oddiel: Sro., Vložka číslo: 2566/L, bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 6.2.1995 podľa § 105 a nasl. zákona č. 513/91 Zb. Na zasadnutí Valného zhromaždenia konaného dňa 20.5.1997 bol schválený Dodatok č. 1 k spoločenskej zmluve, na zasadnutí Valného zhromaždenia konanom dňa 31.10.1997 bol schválený Dodatok č. 2 k Spoločenskej zmluve, na valnom zhromaždení konanom dňa 12.6.1998 bol schválený Dodatok č. 3 k Spoločenskej zmluve, na valnom zhromaždení dňa 17.11.1999 bol schválený Dodatok č. 4 k spoločenskej zmluve a na zasadnutí valného zhromaždenia dňa 3.9.2003 bol schválený Dodatok č. 5. V predmete podnikania (činnosti) má okrem iných činností uvedené hlavne sprostredkovanie obchodu, predaj pohonných hmôt, poradenskú a konzultačnú činnosť v oblasti predmetu podnikania, sprostredkovanie obchodu a pod.

Spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. bola založená zakladateľskou listinou spísanou do notárskej zápisnice č. N 169/99, Nz 167/99 dňa 26.7.1999 v zmysle § 24, § 56-75 a § 105 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Ďalšími právnymi skutočnosťami sú Notárska zápisnica 219/99, Nz 215/99 zo dňa 13.10.1999, Notárska zápisnica č. N 219/99, Nz 215/99 zo dňa 13.10.1999 a posledný právny dokument Rozhodnutie spoločníka a zmena zakladateľskej listiny vo forme notárskej zápisnice N 58/03, Nz 31659/03 napísanej dňa 28.4.2003 notárkou JUDr. Juríkovou. Rozhodnutie spoločníka vo forme notárskej zápisnice N 144/03, Nz 68188/03 napísanej dňa 7.8.2003 notárom JUDr. Blahom. Predmetom podnikania je okrem iného kúpa tovaru za účelom jeho predaja tak iným prevádzkovateľom živnosti v rozsahu voľnej živnosti ako aj konečnému spotrebiteľovi v rozsahu voľnej živnosti, ďalej reklamná a propagačná činnosť, nákup a predaj motorových vozidiel a príslušenstva, zriaďovanie a prevádzkovanie čerpacích staníc, atď.

Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť 3H, s.r.o. a spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. sú podnikateľmi podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, a aj podnikateľmi podľa § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 136/2001 Z.z. účastníkmi konania boli navrhovateľ a podnikatelia, o ktorých právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť. Účastníkmi tohto správneho konania boli spoločnosť 3 H, s.r.o. a spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o.. Od 1.05.2004 vstúpil do platnosti zákon č. 204/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2001 Z.z.. Podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže

a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je účastníkom konania v prípade zneužívania dominantného postavenia len podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie je možným zneužívaním dominantného postavenia. Podľa § 44 ods. 2 zákona sa konania na úrade začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov.

Úrad oznámil navrhovateľovi, spoločnosti 3 H, s.r.o. listom č. 2473/1/PMÚ SR/2004 zo dňa 6.05.2004 jeho stratu postavenia účastníka správneho konania s tým, že od 1.5.2004 je účastníkom konania iba spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. Účastníkovi konania túto skutočnosť dal úrad na vedomie listom č. 2473/2/PMÚ SR/2004 zo dňa 6.05.2004.

Vzhľadom na uvedenú zmenu úrad v ďalšom konaní od 1.05.2004 postupoval v hmotno-právnej oblasti podľa zákona 136/2001 Z. z. a v procesno-právnej oblasti podľa zákona.

Pre posúdenie toho, či podnikateľ Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. zneužíva dominantné postavenie na relevantnom trhu, je potrebné v prvom rade zadefinovať relevantný trh a následne preukázať dominantné postavenie podnikateľa na úradom vymedzenom relevantnom trhu.

RELEVANTNÝ TRH

Pri vymedzení relevantného trhu úrad vychádzal zo znenia zákona, podľa ktorého v súlade s ustanovením § 3 ods. 3 zákona č. 136/2001 Z.z. je relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Tovarový relevantný trh podľa § 3 ods. 4 zákona č. 136/2001 Z.z. zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov, pričom vzájomne zastupiteľné tovary podľa ods. 5 sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Priestorový relevantný trh podľa 3 ods. 6 zákona je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť oddelené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Spoločnosť 3H, s.r.o. v návrhu na začatie konania (list zaevidovaný pod č. 1979/2004 dňa 6.04.2004) uviedla, že cit.: „Od momentu, keď podnikateľ začal prevádzkovať čerpaciu stanicu PHM v prevádzkarni Žilina – Solinky, podnikateľ predáva na tejto čerpacej stanici PHM pohonné hmoty za cenu výrazne nižšiu ako je obvyklá maloobchodná cena pohonných hmôt, pričom

cena, za ktorú podnikateľ predáva určitú pohonnú hmotu na svojej čerpacej stanici PHM je v závislosti od druhu pohonnej hmoty nižšia o 5,30 Sk ako je obvyklá maloobchodná cena tejto pohonnej hmoty na trhu pohonných hmôt v SR. „

Spoločnosť 3 H, s.r.o. uviedla, že v danom prípade sa jedná o ceny pohonných hmôt, za ktoré predáva spoločnosť Metro na čerpacej stanici. Z toho dôvodu úrad vymedzil nasledovné relevantné trhy:

- trh maloobchodného predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 91;
- trh maloobchodného predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 95;
- trh maloobchodného predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 98;
- trh maloobchodného predaja motorovej nafty.

Pri určovaní tovarového relevantného trhu úrad zisťoval aj skutočnosť, či existujú také tovary, ktoré sú zhodné alebo vzájomne zastupiteľné s automobilovými benzínmi a motorovou naftou. V danom prípade úrad dospel k záveru, a to na základe predchádzajúcich šetrení na úrade v zmysle rozhodnutia Protimonopolného úradu SR, odbor koncentrácií č. 2003/FH/3/1/034 zo dňa 7.03.2003, že neexistujú zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary k týmto výrobkom na definovaných relevantných trhoch.

Priestorový relevantný trh úrad vymedzil územím mesta Žilina, t.j. ide o lokálny relevantný trh. Pri jeho vymedzení úrad vychádzal z toho, že maloobchodný predaj s pohonnými hmotami má lokálny charakter, pretože dopyt spotrebiteľov po tomto tovare sa územne sústreďuje počas podstatnej časti roka najmä do oblasti miesta bydliska, kde sa preukázali homogénne súťažné podmienky. Navyiac, pre účely tohto správneho konania nebolo potrebné širšie definovať lokálny relevantný trh.

DOMINANTNÉ POSTAVENIE

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

V ďalšom šetrení sa úrad zameral na zistenie, či podnikateľ Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. má dominantné postavenie na vymedzených relevantných trhoch. Úrad zisťoval, ktoré čerpacie stanice pohonných hmôt sa od 21.01.2004 nachádzajú na území mesta Žilina, t.j. zisťoval všetkých konkurentov pôsobiacich na relevantnom trhu maloobchodného predaja bezolovnatých benzínov a motorovej nafty na území mesta Žilina. Úrad zistil, že od uvedeného dátumu okrem spoločnosti Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. v meste Žilina prevádzkujú čerpacie stanice pohonných hmôt tieto spoločnosti: SLOVNAFT, a.s., Bratislava; ESSO Slovensko, spol. s r.o., Bratislava; ÖMV Slovensko, s.r.o., Bratislava; SHELL Slovakia s.r.o., Bratislava; 3 H, s.r.o.; SLOVAL INVEST, a.s. Kysucké Nové Mesto; Carrefour Slovensko, a.s., Žilina;

EUROIMPEX Žilina, s.r.o., Žilina. Teda na vymedzenom relevantnom trhu pôsobí celkovo deväť spoločností. Úrad ďalej zistil, že spoločnosť SLOVNAFT, a.s., Bratislava, prevádzkuje v Žiline 5 čerpacích staníc, spoločnosť SHELL Slovakia s.r.o., Bratislava a ÖMV Slovensko, s.r.o., Bratislava prevádzkujú dve čerpacie stanice a ostatné po jednej čerpacej stanici. Na území Žiliny sa nachádza celkovo 15 čerpacích staníc vrátane čerpacej stanice, ktorú prevádzkuje podnikateľ Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o.

Na určenie postavenia podnikateľa na relevantnom trhu maloobchodu s automobilovými benzínmi a motorovou naftou nebol z pohľadu úradu rozhodujúci počet konkurentov, ani počet čerpacích staníc, ale objem predaja automobilových benzínov a motorovej nafty na jednotlivých čerpacích staniciach. Z tohto dôvodu si úrad vyžiadal od všetkých prevádzkovateľov čerpacích staníc na území mesta Žilina, aby doručili za obdobie od 21.01.2004 do 31.05.2004 spolu a za jednotlivé mesiace za všetky čerpacie stanice v Žiline jednotlivo nasledovné informácie:

- a) objem predaja motorovej nafty,
- b) objem predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 91,
- c) objem predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 95,
- d) objem predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 98.

Nakoľko tri z oslovených konkurenčných spoločností uviedli, že údaje o objeme predaja motorovej nafty a bezolovnatých benzínov považujú za predmet obchodného tajomstva, preto úrad neuvádza číselné alebo percentuálne údaje. Všetky údaje sú obsiahnuté v spisovom materiáli.

Úrad vykonal podrobnú analýzu získaných údajov a informácií a vychádzajúc z nich zistil, že spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. v sledovanom období na relevantnom trhu maloobchodného predaja motorovej nafty dosiahla minimálny percentuálny podiel a výraznejší podiel dosiahla len na relevantnom trhu maloobchodného predaja bezolovnatého benzínu s oktánovým číslom 91.

Analýzou získaných informácií úrad ďalej zistil, že podľa objemu predaja v sledovanom období bol „najpredávanejší“ bezolovnatý benzín s oktánovým číslom 95 a motorovej nafty. Najvýznamnejšou spoločnosťou na týchto dvoch relevantných trhoch bola spoločnosť SLOVNAFT, a.s. Bratislava a za ňou nasledovala spoločnosť SHELL Slovakia, s.r.o. Bratislava.

Šetrením a na základe analýzy všetkých získaných podkladov a informácií úrad preukázal, že na vymedzených relevantných trhoch maloobchodného predaja bezolovnatých benzínov s oktánovým číslom 91, 95 a 98 a motorovej nafty na území mesta Žilina nemá spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. dominantné postavenie.

Podľa § 33 zákona je úrad povinný vyzvať účastníkov konania pred vydaním rozhodnutia vo veci, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k jeho

podkladu a k spôsobu jeho zistenia, prípadne aby navrhli jeho doplnenie, a podať im informáciu o záveroch prešetrovania, ku ktorým úrad na základe jemu dostupných informácií a podkladov dospel.

Úrad listom č. 3844/PMÚ SR/2004 zo dňa 15.07.2004 zaslal účastníkovi konania informáciu o záveroch prešetrovania a vyzval ho na vyjadrenie sa pred vydaním rozhodnutia. Spoločnosť Metro Cash&Carry Slovakia s.r.o. v stanovenej lehote úradu nezaslala žiadne vyjadrenie.

V nadväznosti na všetky vyššie uvedené zistenia úrad dospel k záveru, že pri určovaní dominantného postavenia nebola naplnená skutková podstata § 8 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov možno proti tomuto rozhodnutiu podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužitia dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru
zneužívania dominantného postavenia

Rozhodnutie sa doručí:

METRO Cash&Carry Slovakia s.r.o.
Michaela Baláková, právnička spoločnosti
Senecká cesta 1881
900 28 Ivánka pri Dunaji